

Hankintalain uudistus 2026

Software Finland ry näkökulma

ISO KUVA

Software Finland uskoo toimivaan
ja reiluun kilpailuun keinona
parantaa kaikkien hankintojen,
myös julkisten hankintojen,
laatua, kustannustehokkuutta ja
innovatiivisuutta

ISO KUVA

Uudistus on kannatettava ja tärkeä

- Ensimmäinen askel kohti tehokkaampaa ja vastuullisempaa veroeurojen käyttöä

Kilpailumyönteinen talousajattelu

- Ei ideologia vaan toimintatapa
- Päätökset syntyvät kilpailun ja kysynnän–tarjonnan kautta, ei keskitetysti

ISO KUVA

Ohjelmistoalalla(kin) kilpailu on käytännössä ainoa toimiva keino varmistaa kehitys

- Ilman kilpailua digipalvelut jähmettyvät, kustannukset kasvavat ja teknologinen velka kasautuu
- Software Finlandin näkemyksen mukaan avoin kilpailu ei heikennä julkista palvelua – päinvastoin kilpailu parantaa palvelun laatua ja kestävyyttä pitkällä aikavälillä samalla säästäen kustannuksissa

HL-uudistus: vaikutus ohjelmistotalaan

1. Markkinakartoitus
2. Ositus
3. Inhouse
4. Uudelleenkilpailutus

HL-uudistus: vaikutus ohjelmistotalaan

1. Markkinakartoitus
järkevöityminen		Hankintojen
2. Ositus		Pk-yrityksille kriittinen
3. Inhouse		Markkinat aukeavat
4. Uudelleenkilpailutus		Parempaa laatua

MARKKINAKARTOITUS

Mitä uudistus ehdottaa?

Suurissa hankinnoissa
markkinakartoitus olisi pakollinen
ennen tarjouspyyntöä.

Vaikutus ohjelmistotalaan

Todella tärkeä muutos, mutta vain jos toteutus on aitoa.

Mahdollisuudet

- SaaS-mallit, lisensointilogiikan, jatkuvat kehitykset vs. projektit, etc avautuvat
- Ohjelmistoyritykset pääsevät vaikuttamaan hankinnan muotoiluun ennen kuin vaatimukset lukitaan.
- Vähemmän epärealistisia, vanhentuneita tai “teknologialukkoja” luovia vaatimuksia.

MARKKINAKARTOITUS

Vaikutus ohjelmistolaan

Todella tärkeä muutos, mutta vain jos toteutus on aitoa.

Riskit

- “Näennäiskartoitukset”
- Vaatii aktiivista otetta hankintayksiköiltä

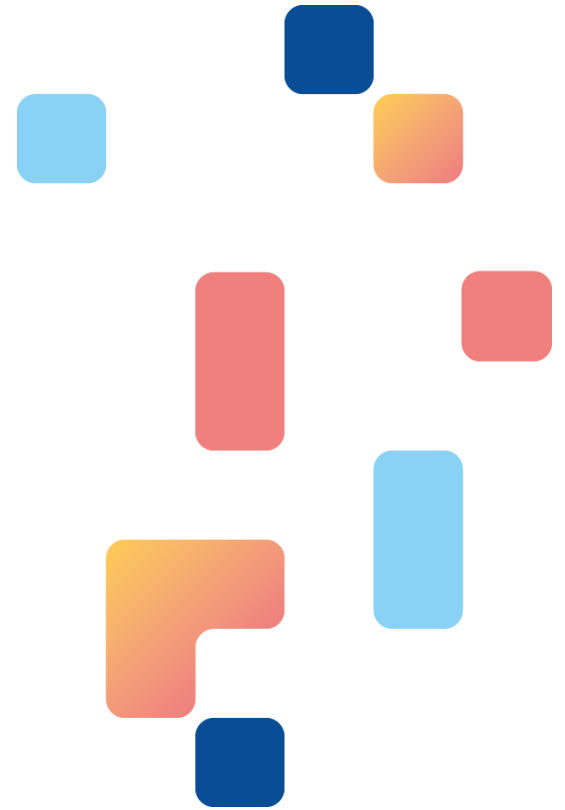

HANKINTOJEN JAKAMINEN OSIIN

Mitä uudistus ehdottaa?

Hankinnat on jaettava osiin aina kun se on mahdollista.

Jos hankintaa ei jaeta, se pitää perustella, ja perustelun voi jatkossa myös riitauttaa.

HANKINTOJEN JAKAMINEN OSIIN

Vaikutus ohjelmistoalaan

Erittäin myönteinen muutos ohjelmistoyrityksille

Mahdollisuudet

- Pk-yritysten pääsy kilpailuihin paranee merkittävästi
- SaaS-toimittaja voi tarjota vain omaa moduulia
- Dev-talot voivat tarjota kehitystä ilman infraa
- Julkinen sektori joutuu hyväksymään monitoimittajamallit

HANKINTOJEN JAKAMINEN OSIIN

Vaikutus ohjelmistotalaan

Erittäin myönteinen muutos ohjelmistoyrityksille

Riskit

- “kokonaisvastuus”
- Integraatiovastuut pitää määritellä fiksusti

Mitä uudistus ehdottaa?

Julkinen toimija voi jatkossa ostaa kilpailuttamatta inhouse-yhtiöltä vain, jos omistusosuus on vähintään 10 %

Vaikutus ohjelmistotalaan

Merkittävä muutos ohjelmistomarkkinoille

Mahdollisuudet

- Markkinoita avautuu, ei enää ohjata ratkaisuja, kehitystä, ylläpitoa, automaattisesti inhouse-yhtiölle
- Kasvua ohjelmistoyrityksille, jotka ovat aiemmin jääneet kokonaan kilpailujen ulkopuolelle
- +500Me/v kustannussäästöt siirtymän jälkeen
- Kilpailuneutraliteetti paranee: inhouse-yhtiö ei voi toimia “puolijulkisena ohjelmistotalona” ilman kilpailua

Vaikutus ohjelmistotalaan

Merkittävä muutos ohjelmistomarkkinoille

Riskit

- Lyhyellä aikavälillä hankintojen hidastuminen, kun julkinen sektori opettelee uus-vanhoja toimintamalleja
- Joissain tapauksissa toimijat pyrkivät kiertämään muutosta (esim. konsortiot, rakenteelliset järjestelyt) -> vaatii valvontaa.

UUDELLEENKILPAILUTUS

Mitä uudistus ehdottaa?

Jos avoimessa kilpailutuksessa saadaan vain yksi hyväksyttävä tarjous, hankinta on kilpailutettava uudelleen

(poikkeus: erittäin huolellinen markkinakartoitus)

UUDELLEENKILPAILUTUS

Vaikutus ohjelmistotalaan

Laadunparannus hankintoihin sekä pedatuista hankinnoista eroon

Mahdollisuudet

- Vähentää “räätälöity yhdelle toimittajalle” - tarjouspyyntöjä.
- Pakottaa hankintayksiköt kartoittamaan markkinoita etukäteen & välttämään teknologia- ja toimittajalukkoja
- Lisää todellista kilpailua ohjelmistohankinnoissa
- Laajempi toimittajakirjo

UUDELLEENKILPAILUTUS

Vaikutus ohjelmistotalaan

Laadunparannus hankintoihin sekä pedatuista hankinnoista eroon

Riskit

- Lisää valmistelutyötä, mm tarjoajien aktivointi
- Huonosti tehty johtaa uudelleen tekemiseen

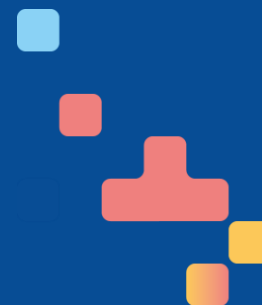

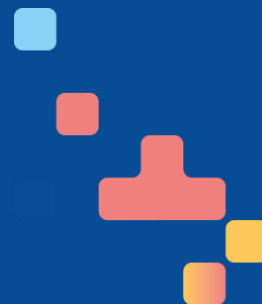
En osaa, koska en ole
tehnyt...

Julkiset
hankinnat
lainuudistuksen
jälkeen?

We can do it!

Rasmus Roiha

Software Finland ry